

Nagham, 37 jaar, vluchteling uit Syrië.

De vlucht

Ik ben Nagham. Ik woon met mijn man en onze zoon al zes jaar in België. Vroeger werkte en woonde ik in de havenstad Tartous in West-Syrië. Ik was leerkracht Engels voor kinderen van 6 tot 12 jaar. Daarnaast was ik 'Life skills'-coach voor kinderen. Ik leerde hen omgaan met levensproblemen, mislukkingen, agressie en toonde hoe ze hun zelfvertrouwen konden versterken. Ik en mijn team hebben een gelijkaardig programma samengesteld voor de moeders van die kinderen. We kregen hiervoor vaak training vanuit Libanon.

Syrië, Kafroun, 2014: Met mijn leerlingen. Ik mis mijn werk als leerkracht Engels en 'Life skills'-coach. Het was een waardevol werk.

We moesten voor mijn werk vaak reizen van de ene naar de andere stad. Op een dag op weg naar huis werd mijn man aan een checkpoint gevraagd waarom hij nog geen legerdienst had gedaan. Hij had bijna de leeftijd om als reservesoldaat te worden opgeroepen. We waren daar als de dood voor. Soldaat worden betekent je dood in Syrië. We waren één jaar getrouwd, we wouden graag een gezin stichten. Als we constant in angst leefden, konden we geen kind op de wereld brengen. Toen kwamen we op het idee om te vertrekken.

Richting Europa

Ik, mijn echtgenoot, mijn broer en zus vertrokken samen. We namen de Balkanroute die de meeste mensen ook uit het nieuws kennen. We gingen via Turkije en in twintig dagen waren we in België. Ik ben God dankbaar dat we onderweg geen gevaarlijke situaties hebben meegemaakt. Ik geloof dat God ons heeft beschermd en geluk heeft geschonken.

Wanneer ik terugdenk aan die dagen ben ik fier op mezelf dat ik zoiets heb kunnen doen. Een echt avontuur waarin je jezelf en de ander herontdekt. Ik heb ontdekt dat mijn echtgenoot een echte leider is. Ik heb ook ontdekt dat mijn lichaam veel kracht bezit en enorm veel aankan. Zulke ontdekkingen zal je geen twee keer in je leven meemaken.

Syrië, 2014 . De eerste hiking met mijn man in Syrië. Maar ook de laatste voor mij in Syrië. Ik wil heel graag de mooie natuur van Syrië aan mensen tonen.

In België

We kwamen naar België in 2015. Het feit dat ik voor de JRS (Jesuit Refugee Service Syria) had gewerkt en die organisatie ook hier in Brussel een afdeling had, hielp ons enorm. Ik heb hen gecontacteerd en gevraagd of we bij hen mochten slapen tot we bij het CGVS (Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen) konden geraken. Ze hebben ons warm ontvangen. De volgende dag zijn we naar het CGVS gegaan. Achteraf zijn we in het opvangcentrum in Sint-Niklaas beland.

Het opvangcentrum

Die eerste periode in het opvangcentrum van het Rode Kruis in Sint-Niklaas vond ik verschrikkelijk. We zouden eindelijk kunnen rusten en slapen, dacht ik. Maar dan kwam de schok. Het opvangcentrum zit in een oud legergebouw, ongeschikt is voor ‘gewone’ mensen en zeker voor gezinnen. Het eten was niet goed. Na twee weken dacht ik: “Zo kan ik niet blijven, ik moet iets doen.” Mijn zus werkte in Syrië samen met mij als ‘Life skills’-coach. Ik vroeg haar of we samen iets met de kinderen van het opvangcentrum konden doen. Ze zaten toch maar te niks want er waren geen activiteiten voor hen. We zouden elke week aan hen sessies kunnen geven en apart aan de moeders.

We hebben het idee aan het opvangcentrum voorgelegd. Ze zijn akkoord gegaan en hebben ons een zaal aangeboden met het nodige materiaal. We gingen aan de slag. We hebben de sessies van ‘Life skills’ aangepast aan de doelgroep. We moesten ook tolken voor sommige kinderen. De kinderen en de moeders waren zeer tevreden. We startten ook sessies met yoga. Ik voelde me weer beter, omdat ik iets betekende voor de mensen.

“Je zal er niet van sterven als je even in de regen loopt”

Ik herinner me een specifieke dag, na één week in België. De assistente nam ons mee om kleren te gaan halen. Het regende heel hard. Ik zei: “Het weer is niet goed vandaag, misschien kunnen we beter een taxi nemen in plaats van in de regen te blijven wachten op een bus.” Voor mij een normale vraag, in Syrië zijn taxi’s goedkoop en altijd beschikbaar. Waarop de assistente antwoordde: “Je zal er niet van sterven als je even in de regen loopt.” Ik was gechoqueerd van haar antwoord en ik was er dagenlang niet goed van. Ze is niet de juiste persoon op de juiste plaats, dacht ik. Later begreep ik dat het systeem van de taxi’s in België anders is dan in Syrië.

Mijn advies aan de begeleiders van asielzoekers en vluchtelingen

Ik denk dat sociaal werkers tijdens hun opleiding te weinig informatie krijgen over cultuursensitief werken met vluchtelingen. Ze starten onwetend over wat hen te wachten staat in het opvangcentrum. De assistenten waren verbaasd hoe ik omging met de medebewoners. Ik, mijn broer en zus waren de enigen die tussen het Arabisch en het Engels vertaalden. Ik heb dat met veel plezier gedaan, maar men zou werk moeten maken van meer professionele tolken.

Mijn ervaring met het OCMW was zeer positief. Ik raad OCMW-assistenten aan om alle informatie over rechten en plichten door te geven aan hun cliënten. Zo zijn ze voldoende geïnformeerd. Ze zijn immers nieuw in België en hebben geen idee van het systeem. Ik heb

bijvoorbeeld een zeer positieve ervaring met de Opvoedingswinkel, maar jammer genoeg kennen veel ouders die niet. Telkens als ik vastzit, kan ik daar terecht met mijn vragen.

Ik ben gevoelig voor termen als anderstaligen of vluchtelingen: je wordt in een bepaalde categorie geduwd. We moeten met elkaar omgaan als mensen, niet als nieuwkomers of vluchtelingen. Hoe lang blijf je een nieuwkomer? Waarom niet meertalig in plaats van anderstalig?

Ik heb het graag wanneer mensen me vragen stellen, niet als er vooroordelen op mij geplakt worden. Snel stelt men dat ik geen varkensvlees eet of aan de ramadan meedoe. Wat als ik een andere religie heb dan de islam? Stel me de vraag; ben je moslima? Ben je praktiserend? Als je twijfelt of vragen hebt, stel ze dan. Mensen waren verbaasd toen ik vertelde dat we in Syrië ook natuur en groen hebben. Er werd verondersteld dat we in een woestijn woonden.

Een moeilijke start

Ik vond de gedachte zeer moeilijk dat ik nooit meer naar mijn eigen land kan terugkeren.

Wachlijsten in het opvangcentrum om bijvoorbeeld naar een tandarts te gaan, waren voor mij een cultuurschok. In Syrië kan je gewoon zomaar een afspraak maken, zonder wachtlijst. Ik kan ook niet zomaar naar de apotheek om eender welke medicatie te kopen. Ik moet altijd een voorschrift hebben, voor de meeste medicatie dan toch.

Zeer veel mensen hebben ons geholpen voor kledij, meubels en vervoer. Ik ben hen zeer dankbaar. Maar ik heb er problemen mee dat ze me alleen maar zien als een vluchteling die hulp nodig heeft. Ik wou dat ze me ook kunnen zien als een vriendin. Die twee – én vluchteling én vriendin – kunnen perfect naast elkaar bestaan. Ik ben op het punt gekomen dat ik mensen uit mijn omgeving begin te filteren. Ik heb inderdaad in een moeilijke situatie gezeten en ik had hulp nodig, die ik apprecieerde. Ik heb iets terug aangeboden, dat wat ik kon geven: eten, liefde en eerlijkheid. Wanneer we geen nood meer hebben aan hulp, geven ze me het gevoel dat onze relatie zal mislukken. Maar nu gaat het goed met ons, op vele vlakken, we hebben nu nood aan vriendschap. Wees mijn vriend!

Een nieuw leven in Gent

Na ongeveer drie maanden zijn we verhuisd naar Gent. Een assistent van het opvangcentrum heeft ons buiten zijn werkuren geholpen met het verhuizing. We bleven in contact.

Ik was daarna vrijwilliger in het opvangcentrum Reno van Fedasil om met kinderen samen te werken. Daarnaast leerde ik Nederlands. Toen ik zwanger werd van ons zoontje stopte ik met het vrijwilligerswerk en met de lessen Nederlands.

Na één jaar vond ik een vacature: publiekswerker bij de Centrale, een traject van Stad Gent samen met de opleiding sociaal-cultureel werk in CVO Groeipunt. Ik was hiervoor geslaagd en werd aangenomen. Ik werkte één jaar bij de Centrale. Achteraf ben ik overgestapt naar de Krook en heb daar een contract voor drie jaar. Ik woon ondertussen in Gentbrugge, in een gezellige buurt met zeer sociale mensen.

Ik help graag mijn lotgenoten, wil met hen mijn ervaringen delen en hen ondersteunen bij hun zoektocht naar hun plaats in onze samenleving. Daarom heb ik niet lang nagedacht om mij kandidaat te stellen voor de opleiding tot 'Mind-Spring'-trainer bij CAW Oost-Vlaanderen.

Mijn kracht

Tijdens de vluchtroute was yoga mijn redder, fysiek maar ook mentaal. Telkens als ik stress voelde, waren ademhalingsoefeningen en yoga het eerste wat bij mij opkwam.

Het feit dat ik Engels spreek, helpt me in België enorm. Mensen die geen andere taal kennen dan hun moedertaal of ongeletterden moeten het ontzettend moeilijk hebben.

En dan was er het netwerk van mensen dat ons hulp heeft aangeboden voor meubels en de verhuizing. Dat was een enorme steun, ik ben hen enorm dankbaar.

Toekomst

Ik wil graag mijn diploma sociaal-cultureel werk behalen. Ik werk graag met mensen en wil iets opbouwen waarbij ik mensen kan steunen en helpen. Ik wil graag iets in beweging zetten.

Syrië? Momenteel zeker niet, want de situatie is daar zeer slecht, zeker op economisch vlak. Twee keer heb ik mijn vrienden en werk moeten verlaten door de situatie in het land. Ik heb geen energie meer om opnieuw te starten. Ik voel mij veilig hier. Ik weet ook dat België beter is voor de toekomst van mijn zoontje. Ik hoop op bezoek te kunnen gaan eens de situatie daar beter wordt.

Gelukkig? Meestal wel, vooral wanneer ik bij mijn zoontje ben, hij geeft me veel geluk. Ondertussen is mijn moeder ook in België, via een gezinshereniging. Ik ben enorm dankbaar dat ze nu veilig en wel is. Ik mis mijn vrienden enorm. De taal belemmert veel waardoor ik niet snel vrienden maak. Ik was zeer blij dat ik onlangs in de les eindelijk 90 procent begreep. Na de eerste les liep ik huilend uit de klas omdat ik niks begrepen had. Ik was toch geslaagd van de eerste keer. Een opluchting.